

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Disquisitio V. Utrùm ex appellatione à Concilio ad Papam, vel econtra à
Papa ad universalem Synodum validè demonstretur Summi Pontificis
supra Concilium superioritas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

DISQUISITIO V.

Utrum ex appellatione à Concilio ad Papam, vel contra à Papa ad universalem Synodum validè demonstretur Summi Pontificis supra Concilium superioritas?

S. I.

HOc punctum cum Authoribus à se allegatis nervosè tractat Author tractatus de libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ lib. 5. cap. 14. Adstruitur, inquit, etiã Papæ superioritas ijs omnibus argumentis, quæ probant, supremum esse Romani Pontificis Tribunal, nec ab illo licere appellare; Aliorum fortè hominum causas (inquit Ennodius Diaconus, cuius doctrinam recepit, & approbavit, tanquam sua Decreta, Concilium Romanum V. sub Symmacho Papâ, quemquæ aliâ occasione jam supra citavimus) Deus voluit per homines terminari; Sedis istius Præsulem suo sinè questione reservavit arbitrio; voluit B. Petri Successores celo tantum debere innocentiam. Præmisserat autem, Concilio potestatem, quam aliàs non habuisset, ad iudicandum Papam, ab ipso Pontifice concessam: iudicia & iste voluit, amavit, attraxit, ingressus est: & quod posset fidelium corda doloris justis aculeis excitare, venerando Concilio auctoritatem, etiã contra se, si mereretur, indulsit.

Concilium Lateranense sub Alexandro III. majorem vult adhiberi cautelam in eligendo Romano Pontifice, quia Episcoporum quidem reliquorum electio, vel electus Episcopus, emendandi poterunt, sed quoad Romanam Ecclesiam non poterit ad superiorem haberi recursus. Concilij Lateranensis sub Leone X. testimonium protulimus supra.

Cæterum si in propria causa Romani Pontificis audiri debent (fieret autem illis magna injuria, præsertim sanctitate, doctrinâ, & prudentiâ conspicuis, si non audirentur) plurimi sunt, qui hanc suæ Sedi auctoritatem vindicârunt. In collectione Luca Holstenij in Synodo Romana num. 8. Bonifacius Roto Thessalonicensi scribit. Talia scripta direximus, quibus universi fratres intelligant, primo convenire se citra conscientiam minime debuisse: deinde de nostro non esse iudicio retractandum. Nunquam etenim licuit de eo rursus, quod semel statutum est ab Apostolica Sede, tractari.

S. Gelasius in Epist. 3. jam citatâ, quæ est ad Episcopos Dardaniam; Cuncta, inquit, per mundum novit Ecclesia, quoniam quorumlibet sententijs ligata Pontificum, Sedes B. Petri Apostoli jus habeat resolvendi, utpote quod de omni Ecclesia fas habeat iudicandi, neque cuiquam de ejus liceat iudicare iudicio: Si quidem ad illam de qualibet mundi parte Canones appellari voluerint, ab illa autem nemo sit appellari permissus. Deinde varijs exemplis confirmat auctoritatem Summi Pontificis supra Concilia; Sed nec illa, præterimus, quod Apostolica Sedes frequenter, ut dictum est, mere majorum etiã

sinè ullâ Synodo præcedente, & absolvendi; quos Synodus iniquè damnaverat, & damnandi à nullâ existente Synodo, quos oportuit, habuerit sanctitatem: sanctæ memoriæ quippe Athanasium Synodus Orientalis addixerat, quem tamen exceptum Sedes Apostolica, quia damnationi Græcorum non consensit, absolvit; itè inque sanctæ memoriæ Flaviani Pontificum congregatione damnatum pari tenore, quoniam sola Sedes Apostolica non consensit, absolvit; potiusque, qui illuc receptus fuerat, Dioscorum, secundæ Sedis Præsulem, suâ auctoritate damnavit, & impiam Synodum non consentiendâ submovit, &c. Idem scribit Epist. 4. seu communitario ad Faustum. Nobis opponunt Canones, dum nesciunt, quid loquantur, contra quos hoc ipso venire se produnt, quod Sanctæ Sedi sana, rectâque suadenti parere fugiunt. Ipsi sunt Canones, qui appellationes totius Ecclesiæ ad hujus Sedis examen voluere deferri; ab ipsa verò nunquam prorsus appellari sanxerunt, ac per hoc illam de tota Ecclesia iudicare, ipsam ad nullius commeari iudicium. Nec de ejus unquam præceperunt iudicio iudicare, sententiãque illius constituerunt, non oportere dissolvi, cuius potius sequenda decreta mandârunt.

Gelasium secutus & imitatus est Nicolaus I. epist. 8. etiã supra citatâ, quæ est ad Imperatorem Michaelen: Quoniam, inquit cum secundum Canones, uti est major auctoritas, iudicium inferiorum sit adrendum ad dissolvendum, scilicet, vel ad roborandum, patet profectò, Sedis Apostolicæ, cuius auctoritate major non est iudicium à nemine fore retractandum, neque cuiquam de ejus liceat iudicare iudicio, si quidem ad illam de qualibet mundi parte Canones appellari voluerint, ab illa autem nemo sit appellari permissus. Iuxta quod & Bonifacius, atque Gelasius sanctissimi Præsules, non suis adinventionibus, sed Ecclesiæ Romanæ consuetudines non ignorantes, dicunt.

Non minùs perspicua est Pothalis II. sententia Epistolâ ad Archiepiscopum Polonia, relatâ à Baronio è Codice Vaticano ad annum 1102. Ajunt, in Concilijs statutum non inveniri, quasi Romana Ecclesiæ legem Concilia illa præberint, cum omnia Concilia per Ecclesiæ Romanæ auctoritatem, & facta sint, & robur acceperint, & in eorum statutis Romana patenter auctoritas excipiat.

Denique nec ipsi Antesignani auctoritatis Conciliaris ausi sunt indiscriminatim asserere, à Summo Pontifice posse ad Concilium provocare in quolibet casu. Non est fas (inquit Ioannes Gersonius Tractatu, quomodo, & an liceat in causis fidei à Summo Pontifice appellare à Papa, vel ejus iudicium in causis fidei declinare) appellare à Papa, vel ejus iudicium in causis fidei declinare, non quidem pro omni, & in omni casu, sed quando facit id, quod in se est, & quando non apparet devius à fide, sed ambulat rectè ad veritatem Evangelij sinè personarum acceptione. (Ecce quibus in casibus secundum Gersonium à Summo Pontifice non licet appellare) Porro Dominus noster tollere poterit efficaciter suspensionem sinistram, quæ contra Sanctitatem suam fieri posset, si dicta sua factis compenset: hoc est, si sponte, nullo requirente, damnet illam doctrinam pestiferam, & crudellem contra Polonos cum similibus alijs, cum

tali celeritate, & rigore, qualem fidei materia vergens in scandalum, & perniciem Reipublicæ postulat, & requirit, procul abjectâ quâvis acceptatione personarum.

8. Materiam istam egregiè tractat Franciscus Victoria relectione 4. *proposit. 20.* ubi appellationes istas rejiciens, post alias solidas probationes addit; Præterea hoc probatur experientia, & exemplis, quæ in moralibus faciunt magnam probationem. Omnes enim appellationes hæcenus factæ ad Concilium, malè cesserunt, & tandè devenerunt in schisma aliquod, vel etiã hæresim. 3. Quia hoc esset magna occasio perturbationis in Ecclesia: quia si Papa timeret, ne facta ejus deberent rescindi in Concilio, nunquam vellet congregare Concilium, cum magnâ jacturâ profectò rerum Ecclesiasticarum; & congregare sine illo, vel non licet, vel esset valde difficile. Semper enim erunt aliqui, imò major pars, qui velint sequi partes Pontificis, & unus Princeps saveret Concilio, aliis Pontifici; & sic nihil pacificè, nec ad utilitatem Ecclesiæ fieri posset: imò essent multò majores perturbationes, ut experientia compertum est. Nec minùs acriter illas appellationes impugnat Nauclerus de Monarch. Eccles. lib. 3. cap. 10. Quintum denique, inquit, ac postremum de præcipuis privilegium illud est, de quo hic questio vertitur, quod supra tetigimus, contra quod ridicula sunt à quibusdam Schismaticorum partes sua partim malitiâ, partim imperitiâ sumentibus, objectiones, nonnullaque ad suam confirmandam rebellionem exempla producuntur, quæ à doctissimo nostræ ætatis Theologo viro sanctissima vita Valeo, eruditè resutata, & explosa studiosus Lector videre poterit. Tot sacris Ecclesiæ Decretis, Canonibusque veluti Divini sancti Spiritus oraculis ritè consideratis, justoque ratiocinio, Theologicæque sapientie trutinatis examine, quàm juste spiritualitatem anathematis gladium contra provocantes à Pontifici Monarchæ judicio ad futurum Concilium, à sanctissimis Sedis Apostolicæ Præsulibus evaginatum fuisse, credere debemus.
9. Testatur libertatum Ecclesiæ Gallicanæ defensor Dominus Petrus de Marca, ulum illum esse novum. Sic enim inchoat cap. 17. lib. 4. Superiore capite novam quandam rationem vidimus in Ecclesiam inveltam ab ijs, qui se Romanæ Curia censuris premi existimabant, scilicet appellationem à Papa: Decreto ad futurum Concilium. Novam dixi, quia nunquam in Ecclesia admilla fuit provocatio à Papa ad Concilium. Numero autem 4. originem notat his verbis; Primus omnium, qui appellatione ad Concilium usus est, prodit se apud Historicos Fridericus II. Imperator. Sed ut refert Matthæus Parisius in verbis à Marca relatis, Legatus Friderici appellavit à Concilio ipso generali, quod tunc scilicet anno 1245. Lugduni celebratum erat, ad aliud generalius. Appellavit pro eo ad Concilium proximo futurum generalius. Nec enim nunc omnes Prælati, vel Principum Procuratores apparent hinc im præsentiarum.
10. Itaque appellationum illarum origo, ut alibi videbimus, ad Gallos referenda erit, qui anno 1303. nomine Philippi, dicti Pulchri, Franciæ Regis appellarunt à Bonifacio VIII. ad futurum Concilium. Primo loco illam re-

fert, qui probationes libertatum Ecclesiæ Gallicanæ collegit, cap. 13. cujus titulus est de hujusmodi appellationibus. Verùm tunc allegabatur, aut fingebatur, Bonifacium non esse legitimum Pontificem, & perinde appellabatur ad futurum legitimum Pontificem, ut ad Concilium generale.

Nec nisi post schisma invenietur interposita appellatio absoluta à Summo Pontifice pro vero accepto, ad futurum Concilium. Itaque cum Concilium Papæ præponi caput, aperta est via ad appellandum ab illo ad istud. Multum autem verendum est, ne illæ appellationes eo sine assumantur, ut obtegatur inobedientia prætextu Concilii, quod vel impossibile, vel difficillimè haberi posse, compertum est.

Cæterum antiquorum Scriptorum in Gallia, tum in alijs provincijs Christianis doctrina erat, à Papæ sententiâ non posse provocari: ita Hincmarus Episcopus Rhemenfis tom. 2. epist. 44. quæ est ad Episcopos Diacensis Rhemenfis n. 25. Ivo Carnotensis in Decreto par. 5. cap. 9. & 10. & epist. 233. & 236. Protho Presbyter Prumiensis de statu domus Dei lib. 3. S. Thomas Archiepiscopus Cantuariensis epist. 73. S. Antoninus, & alij etiam ex recentioribus sanctæ Sedi minùs æquis, ut Carolus Feareus lib. 9. de abusu cap. 3. num. 5.

Denique cum Summo Pontifici vineæ custodia à Salvatore commissa sit, ut confessus est Synodus Chalcedonenfis in relatione ad S. Leonem; id est, cum Petro totius Ecclesiæ cura commissa sit, ut scribit S. Gregorius lib. 4. E. pist. 32. cum idem officium ad singulos Petri successores transierit, & singulis eum S. Fulberto Episcopo Carnotensi epist. 22. dici possit; Dilectissime pater, cui totius Ecclesiæ cura commissa est: cum eis Gregis sit commissa custodia, ut docet S. Epiphanius de B. Petro Antiocheno cap. 4. Cum Summus Pontifex alijs quàm pluribus titulis à sanctis Patribus insigniatur, quibus significatur, unum Papam esse super Ecclesiam totius mundi, ut Episcopi Patrensis apud Liberatum Brev. cap. 22. verbis utar, quomodò illi præferendum esset Concilium generale, licet totam Ecclesiam sine Pontifice repræsentaret? Quomodò successor ejus, cui totius Ecclesiæ gubernacula tradita sunt, ut prædicat sanctus Maximus Episcopus Taurinensis homil. 3. in Natal. Beatissimorum Petri & Pauli, gubernandus ipse esset ab Ecclesiæ parte quantumvis præcipua? Sanior videtur sententia Joannis de Selva in Senatu Parisiensi Præsidis tract. de Benefic. par. 3. q. 8. num. 32. Papa, inquit, præfertur toti Concilio.

§. II.

Referuntur, ac expenduntur argumenta Adversariorum.

ARGUMENTUM

Oppositum à Tostato Abulensi Episcopo Defensor. par. 2. cap. 76.

Apparere, ait hic Author, ex fundamentis Evangelicis Matthæi 18. traditis, Christum reli,

reliquisse in Ecclesia unum tribunal supremum, quod de omni homine haberet judicare, & istud esse Concilium Generale, Universalem Ecclesiam sufficienter representans. Et istud tribunal esse impeccabile, nec ullatenus errare posse in his, quæ sunt de necessitate salutis. Et ob hoc pertinere ad ipsum, judicare & determinare ultimâ de omnibus dubijs, tam in fide, quàm in actionibus moralibus, & post ejus determinationem non licere alicui fidelium resistere, quia manifestè Divino judicio resisteret. Ad hoc intentum faciunt exempla quàm plurima collecta ab Authore libri *De Ecclesiæ Gallicanæ immunitatibus cap. 13.* Nempe ad futurum Concilium adversus Bonifacium VIII. appellavit Philippus Pulcher anno 1337. Cui appellationi accesserunt Prælati Galliarum, unâ cum Universitate Parisiensis. *Ex dicto cap. 13. n. 2. & 3.* Regius item Procurator Caroli VII. contra Pium II. ad futurum Concilium appellavit anno 1460. *ibi n. 10.* Pariter appellavit Ludovicus XI. contra Sixtum IV. anno 1478. Item Universitas Parisiensis adversus Innocentium VIII. anno 1491. Et postea contra Leonem X. anno 1517. *ibi n. 15. & 18.*

In præcitato libro de Gallicanæ Ecclesiæ immunitatibus ex varijs Authoribus inducuntur à Papa ad futurum Concilium appellasse, tum Legatus Friderici II. contra Innocentium IV. anno 1246. Tum Ecclesia Anglicana adversus eundem Pontificem anno 1246. Tum Clerus & Nobilitas ejusdem Regni adversus Urbanum IV. anno 1264. Tum Ludovicus Imperator ex Domo Bavarica adversus Joannem XII. anno 1323. Tum Generalis Ordinis Minorum contra eundem anno 1331. Tum Respublica Veneta contra Iulium II. anno 1509. Tum Respublica Florentina adversus eundem Iulium anno 1526. Tum Carolus V. contra Clementem VII. anno 1526. Tum Cardinalis Columnensis cum sua familia adversus eundem Clementem anno 1527.

Responsio.

Author *Regalis Sacerdos* cit. lib. 2. §. 8. n. 4. respondet. Hujusmodi appellationes fuisse ad Concilium factas non tanquam ad majus tribunal, & iudicem Papæ, à quo videlicet Papales sententiæ rescindi possent, sed ad melius pleniùque informandum ipsum Papam: posse namque quæstiones in materia fidei, aut morum adeò graves, tantæque deliberationis nati, ut Concilium Universale omnium Nationum sit necessarium, sine quo nempe Papa non censeatur sufficienter informari posse, ac instrui, ut procedere queat ad definitivam sententiam. Atque pro calu ejusmodi sanctos Patres, quando Concilium Universale dicunt necessarium, esse intelligendos; speciatim S. Augustinum lib. 4. contra duas epist. Pelagianorum cap. 12. & lib. 1. de Baptismo contra Donatistas cap. 7. & cap. 18. item lib. 2. cap. 4. ad stipulante etiam formâ Philippi Francorum, & Parisiensis Universitatis, alioquinve ad futurum Concilium appellantium sub hoc tenore: *Sanctissimo Domino nostro minus debetè consulto ad seipsum melius consulendum, & ad S. Sedem*

Apostolicam melius consulendam, nec non ad sacrosanctam Synodum celebrandam, illumque, vel illos, ad quem, sive ad quos de jure provocare, vel appellare licet &c. Unde patet, appellationem hujusmodi non interpositam fuisse ad Concilium, seu Papæ oppositum, sed ad Concilium auctoritate Papali fultum, & ad Papam in Concilio melius informandum.

Exceptio.

EXcipi potest ex parte adversa. In Sessione ultima Concilij Constantiensis fuisse Papæ Martino V. supplicatum: *Vt hæreticos, ac errores, seu hereses per sacram Synodum damnatos pariter damnaret, atque damnatos publicè pronuntiaret, antequàm Concilium dissolveretur, & alioqui protestari de gravamine, de appellando ad futurum Concilium. Quibus sic factis, Papam dixisse ad prædicta respondendo, quod omnia & singula determinata, conclusa, & decreta in materijs fidei per præsens Concilium Conciliariter teneret, & inviolabiliter observare volebat, & nunquam contraire quoquo modo: i, sique sic Conciliariter facta approbat, & ratificabat, & non aliter, nec alio modo.* Hæc igitur ad futurum Concilium provocatio & appellatio adversus Papam, ubi suam approbationem decretis Conciliariter factis nolisset impetire, quid continuisset vel rationis, vel utilitatis, si in Concilio futuro non fuisset vis & auctoritas compellendi Papam ad talem confirmationem?

Responsio.

Sciscitari lubeat è contrario, si Concilio fuisset auctoritas compellendi Papam, ut suam pro confirmandis decretis illis adijceret auctoritatem, cur non ipsamet Synodus Constantiensis fuerit usa tali erga Papam auctoritate? Ad quid ergo conducere poterat ea ad futurum Concilium provocatio & appellatio, si ipsi Generali Constantiensi Synodo, utpote quæ non minoris cum futuro Concilio auctoritatis fuerat, non erat vis, ad Papam pro dicta approbatione compellendum? Ipsissima hæc ratio sanè evincit, alioquin subesse appellationis hujusmodi rationem, ex qua nullatenus probari valeat Concilij supra Papam superioritas. Nempe appellatio ejusmodi improprie dicta in eo se tenebat, quod nempe ipsum Concilium profiteri debuerit, in se *acephalicè* sumpto, absque Capituli interventu non esse consummatam auctoritatem pro fidei decretis, à se Conciliariter licet factis, sub omnimoda infallibilitate firmandis, sed ad hanc obtinendam indigeret adhuc Papæ confirmatione & approbatione autoritativâ; conformiter Christi ordinationi, secundum quam *Matthæi 18.* consummata in fidei sanctionibus, Conciliariter licet factis, infallibilitas promittitur ex consensu Duorum, Capituli scilicet ac una hierarchici Ecclesiæ Corporis ex Prælati Ecclesiasticis consistentis. Quare illa ad Concilium futurum appellatio non habebat rationem *strictè ac proprie* dictæ appellationis, cujus natura est, esse provocacionem

tionem ab inferiore ad superiorem, sed erat provocatio à Papa tanquam Ecclesie Capite per suæ Oecumenicæ autoritatis accessum consummare omnimodam fidei decretorum à Christo promissam infallibilitatem potente ad Synodum non quæ *acephalicam*, sed quæ *complete ac formaliter* Oecumenicam, ut sic Papam ipsum, ceu Concilij Caput taliter importan-tem, ut Papa respectu Concilij quæ *acephali* esset major ac superior, attamen Concilium, quæ plenè Oecumenicum, præmineret Papæ solitariè accepto quoad consummatæ saltem *quoad nos* infallibilitatis prærogativam, absque ulla tamen erga Papam superioritate, utpote quod totam hanc præminentiam, unâ cum *indefinitè* solvendi & ligandi potestate authoritati Papali compare non aliter obtineret, nisi qua *complete* Oecumenicum, ut sic involvens ipsum etiam Pontificem, quæ Ecclesie Caput; veluti hæc patent tum ex *antecedentibus*, tum elucescent ex *proximè subsequentibus*.

CONCLUSIO.

19. **Q**uamvis ad Concilium *formaliter & complete* Oecumenicum, ipsummet adeo Papam includens, in rebus præcipuè fidei spectet ultimum iudicium ex Papæ simul & Synodi consensu consummandum. hinc tamen minimè infertur, à Papa posse *strictè ac propriè loquendo*, appellari ad Concilium Oecumenicum.

Explicatur & probatur. Ponamus, in Veteri Testamento super causâ aliquâ ex portis, seu tribunalibus Regijs ad Sacerdotium, magni quæque Concilium, cui præsidebat Summus Pontifex, delatâ, fuisse ab hoc ex ipsismet Divinis judicialibus legibus pronunciatam iudicij veritatem: at tamen Regem ejus temporis non acquievisse, sed interpellasse Pontificem, ut ingressus Sanctuarium, Dominum consulere super ejusdem iudicij veritate, vel ex *Thummim & Vrim* super tali iudicio majorem adhuc Divini Oraculi requireret certitudinem: num dicere fas est, talem à Rege factam Summi Pontificis interpellationem habuisse rationem *strictè* appellationis? In tali causa ab ipsomet Sacerdote Maximo, unâ & Magno Concilio fiebat recursus ad eundem Summum Pontificem, quatenus ipsi soli erat Divinitus concessum, ut semel in anno ingressus Sanctuarium, posset consulere Dominum, vel ex *Thummim & Vrim* reportare Divinum Oraculum. Qui proinde ad Summum Pontificem recursus non erat de uno Iudice inferiori ad alium superiorem Iudicem, sed ad eundem, quæ diversis à Deo dotatum prærogativis, nec adeo *strictè loquendo*, poterat dici appellatio.

20. Pari proportionaliter ratione contingere potest, imò de facto contigit circa hæresin à Luthero excitatam, cujus falsâ dogmata primitus erant Romæ damnata à Leone X. Pontifice Maximo, at cum ista condemnatio haud proficeret, sed hæresis latius diffunderetur, à Regibus & Principibus facta est instantia, ut

Papa congregaret Concilium Oecumenicum. Cur hoc? Non eâ quidem ratione, ut Concilium sine Papa, ceu Capite definiret, & ultimam proferret sententiam, sed quia Summus Pontifex, per cujus autoritatem unice stat Concilium *formaliter & complete* Oecumenicum, est quidem Petra, cui superstruitur ædificium Ecclesie, habetque sibi à Christo collatas claves Regni cælorum cum *indefinitè* ligandi & solvendi in terris potestate: in vicijus potest *authoritative* super fidei dogmatibus pronunciare iudicij veritatem. At tamen præter istam prærogativam est ipsi Divinitus concessum privilegium, ut in nomine Christi, adeoque hujus vicarij sibi propriâ autoritate, possit cogere Concilium Oecumenicum, in eoque munus Præsidis ac Iudicis exercere, ita tamen, ut ultimata, omnimodam & consummatam in sanctionibus fidei infallibilitatè obtentura sententia iudicaria, neque ex solius Concilij suffragiorum majoritate, vel etiam uniformitate, neque ex solius Papæ arbitrio, sed ex utriusque consensu subsistere debeat. Quod adeo Concilij Oecumenici Sanctuarium ingrediendi, indeque prorsus infallibile, & consummatum super fidei quæstionibus iudicium reportandi, privilegium singulare est Summi Pontificis præminentia Divinitus constituta, non ab similibus illi prærogativæ, quam Veteris Testamenti Pontifex habebat in Divino oraculo ex *Vrim & Thummim* reportando: ille ipse namque Summi Pontificis ad Concilij suffragia accessus & consensus est instar *Vrim & Thummim*, obtinens ex Christi Domini promisso consummatæ infallibilitatis omnimodam iudicij certitudinem ac veritatem. Quando igitur à Summo Pontifice, ex sua licet Apostolicæ autoritatis Cathedrâ, extra Concilium tamen pronuntiantem, ad Concilium Oecumenicum, quæ ipsummet Papam includens, atque adeo ad Papam ipsum, quæ consentiendo Concilij suffragio, ultimum omnimodæ & consummatæ ex Christi promisso infallibilitatis certitudine nixum iudicium profertentem fit appellatio, nequit talis à Pontifice extra Concilium pronuntiantem, ad Papam in & cum Concilio ex consensu utrinque præstito, ultimâ definitentem recursus, *propriè loquendo* dici appellatio, eum sit ab uno ad eundem, sub diverso tamen statu constitutum, & secundum diversas à Christo constitutas prærogativas consideratum iudicem.

PROBATIO I.

In qua refutatur Abulensis argumentum cum exemplis *ibidem* productis.

Libenter equidem damus, Concilium Generale, quæ *formaliter & complete* Oecumenicum, ipsummet adeo Papam includens, esse ultimum in Ecclesia tribunal circa fidei, aut morum sanctiones dogmaticas pronunciare potens. At in hoc sacro tribunali plerumque incipit iudicium à quæstionibus *Facti*, quæ conferendis cum quæstionibus *Iuris*, fidem, aut mores concernentibus. Id etiam, quæ *Facti* est,

est, ejus quandoque conditionis est, ut importet statum causæ quoad personas, vel ipsam etiam substantiam suam spectatæ, duntaxat particularem, quandoque verò habet respectum ad Universalis Ecclesiæ statum publicum. Sub priori equidem causæ quâ particularis statu nefas prorsus foret, à sententiâ Summi Pontificis *juridicè* latâ provocare ad Concilium, quamvis illi, qui se læsum probare potest, facultas superfit, à Papæ judicio recurrere ad Papam melius informandum, qui tamen recurrere nequit habere rationem appellationis eo ipso, quòd de uno minùs bene, uti præteditur, informato iudice fiat recursus ad eundem melius informandum.

22. Quòd si *Facti* quæstio concerneret totius Ecclesiæ Bonum publicum, tunc equidem videri potest, à Papa minùs bene informato circa causam concernentem publicum Ecclesiæ statum, licere provocare ad Concilium *formaliter & completè* Oecumenicum, ceu ultimum Ecclesiæ sanctæ tribunal, eo ipso tamen, quòd hujus sancti tribunalis quasi anima & forma sit Papæ auctoritas Oecumenica, neque illius iudicium definitivum, seu sententiâ ultimâ decisoria subsistat, nisi ex Papæ cum Concilij suffragiis majoribus consensu autoritativo, Conciliarisquæ adeò decreti autoritativo accessu, nequit talis à Papa extra Concilium statuentem, ad *completè* Oecumenicum, ipsummet Papam ut sic *formaliter* includens Concilium, provocatio subire rationem *strictæ*, ac *proprie* dictæ appellationis.

PROBATIO II.

In qua discutitur vis oppositæ exceptionis, & super hac repositæ responsionis.

23. IN quæstionibus fidei, ubi Papa ex suâ Apostolicæ auctoritatis cathedrâ protulit sententiâ hæresis alicujus condemnatoriam, sed hæc non attentâ, in alium hoc publicam perturbans Religionem serpit latius, non in Summo duntaxat Pontifice est obligatio recurrendi ad ultimum Ecclesiæ sanctæ tribunal, & Concilium Oecumenicum, pro adhibendo remedio adversus sanctæ Ecclesiæ pacis perturbatores: sed insuper in ejusdem sanctæ Ecclesiæ Præfulibus, uti etiam in Christianis Principibus, præsertim Regibus ad Ecclesiæ universale Bonum procurandum, vel ex Christiano charactere, vel ex juramento, vel etiam ex muneris & characteris Episcopalis *intrinsicâ* ratione stat jus & obligatio urgendi Papam ad celebrandum Concilium Oecumenicum. Quæ proinde erga Papam pro Synodo Oecumenicâ instantia, licet in vi præinsinuati iuris fiat, sicquæ interponi fortassis contingat quædam à Papa extra Concilium decernente provocatio ad Concilium Oecumenicum, quâ ipsomet etiam Papam *formaliter* includens, attamen *ex antecedenter* dictis constat, nullatenus subire posse *strictæ* appellationis rationem.

24. Pari adeò modo ad finem Concilij Constantinensis fuit interposita appellatio à Papa ad futurum Concilium, casu, quo Pontifex

Maximus nolisset decreta fidei *Conciliariter* conclusa suæ auctoritatis accessu, & consensu approbare, & autoritativè confirmare. Ubi namque decreta fuerant *Conciliariter* conclusa, ad sui firmitatem & consummationem fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto, iraindigeant Papæ consensu autoritativo, ut ad hunc à Papa exigendum jus esset tum Concilio *acephalicè* adhuc spectato, tum singulis Præfulibus, vel etiam fidelibus universis. Quòd si proinde Papa hunc decretorum Conciliarium autoritativum consensum suum non tantum denegasset, sed, si quæ à fidei veritate fuissent discordantia, *positive* reprobasset, tunc decreta ejusmodi prorsus nulla & inania extitissent. Ubi verò Pontifex suum consensum sanctionum Synodalium autoritativum suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu mansisset in suspenso, quamdiu non esset eisdem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio, quamdiu hæc non accederet, *acephalicè*, tum Præfulibus Ecclesiæ jus erat semper integrum, apud Papam instandi pro tali consensu: & dum iterum iterumque suspenderetur, causam pertrahendi ad futurum Concilium, ut in eocaperetur experimentum, vel de conjungendo utriusque Concilij & Papæ consensu, vel de hujus *positivâ*, sicquæ decretorum annullativâ reprobatione. Iuxta quem adeò modum illa sub Constantinensis Concilij finem interposita hypothetica, à Papæ gravamine, dum scilicet nollet suum autoritativum consensum decretis *Conciliariter* factis adjungere, ad futurum Concilium appellatio nihil aliud importabat, quam instantiam recursus ad futurum Concilium, ad efflagitandum mutuam & Concilij & Papæ super Conciliaribus decretis consensionem, ut omnimodæ hinc infallibilitatis certitudo & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cujus adeò appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilij, præsertim *acephalicè*, super Papæ superioritatem.

§. III.

Nostratis sententiæ argumenta referuntur ac expenduntur,

ARGUMENTUM I.

In quo per sacrorum Canonum, ac Theologorum auctoritates ostenditur, ita esse Papæ auctoritatem judicandi de omnibus, ut nulli, nec adeò Concilio *acephalicè*, liceat judicare de ejus judicio.

A Uthor *Regalis Sacerdotij cit. lib. 2. §. 7. n. 1.* ad hoc probandum, inducit sacros Canones ex Gelasij rescripto in *Cap. Cuncta. 9. q. 3. & Cap. Ipsi. 9. q. 3.* Item ex S. Bonifacij Martyris litteris *Cap. Si Papa. dist. 40.* Nec non ex Concilij Sinuessani ad Marcellinum Pontificem responso, per quod idololatriæ à Summo Pontifice patratæ, & ad illius Concilij iudicium delatæ

M m

delatæ

delatæ punitio non arrogabatur à Synodo, sed ad ipsius Pontificis arbitrium referebatur.

26. Adjungit idem Author Theologorum in hanc rem sententias, inter quos facile princeps S. Thomas *lib. de Pot. q. 10. art. 4. ad 13.* ita differit: *Ex Gestis Chalcedonensis Concilij habetur primò, quòd sententia Synodi à Papa confirmatur: secundo, quòd à Synodo appellatur ad Papam: tertio, quòd à Papa ad Synodum non appellatur, ut habetur ex gestis Concilij Ephesini.* Similia fusiori quodam stylo tradunt B. Augustinus *Triumphus de potestate Ecclesiastica q. 6. art. 1. B. Antoninus in Sum. tit. 23. cap. 3. §. 3.* item *Duvalius Doctor, & Theologus Sorbonicus lib. 4. q. post.* Nec non S. Bernardus *epist. 213.* quorum verba videre licet apud præcitatum Authorem *Regalis Sacerdotij.* Quandoquidem igitur Papæ judicium ejus sit autoritatis, ut ab eo nefas sit, appellare ad Concilium præcipue *acephalum*, consequens est, huic nullam esse super Papæ superioritatem, sed è contrario cum à Synodo appelletur ad Papam, huic esse super Concilio superioritatem.

Exceptio.

27. **EX**Cipi potest ex parte adversà. Si proculs etiam præsentis statu Summus Pontifex super ipsissimâ hæc Papæ supra Concilium *acephalum* superioritate ferret sententiâ decisoriam, Clerus verò Gallicanus se gravatum prætendens, appellaret ad futurum Concilium, numquid illa Papæ sententia subijcienda foret judicio Generalis Synodi eapropter congregandæ, ad ultimum judicium super illâ Papæ sententiâ ferendum? At numquid ex hoc aliqua Concilij super Papam, ejusve judicium superioritas videretur evincenda?

Responsio.

28. **C**Asu, quo appellatio fieret ad Concilium *acephalum*, non esset in hoc reperibilis ulla præminencia, nisi quæ subsisteret ex jurisdictionum Episcopali ad universale etiam Ecclesiæ Bonum ex natura sua *intrinsicè* coordinatarum in unum collatione. At verò sicuti Papa super singulis Episcopali jurisdictionibus habet autoritatē superioritatis, sic quia hæc in unum collectis, quamdiu eisdem non accedit Oecumenica Papæ autoritas, nulla ex Dei verbo noscitur supervenire altior quædam prærogativa Divino jure sancita, superexcedens Papæ autoritatem Oecumenicam, ideo appellatio à sententia Papæ ad tale Concilium *acephalum* esset à superiore ad inferiorem, nullius adeò valoris, quinimò sacræ Pontificiæ Majestatis aperta temeratio.
29. Nec juvaret, etiam si supponeretur, quod tamen verum non est, illas Episcopales jurisdictiones in unam Synodum Generalem *acephalam* collatas, esse immediatè à Christo in singulis etiam Episcopis, esseque adeò Juris Divini, super quas nulla proinde Summo Pontifici competere posset autoritas.
30. Hoc, inquam, posito, sed minimè dato, dicendum adhuc foret, saltem *moralement* juril-

ditionum ejusmodi Episcopali usum contineri adhuc sub illo quocunque ad regnum caelorum in terris ordinabili *moralis*, super quo Christus Petro, ejusque Successori contulit superioritatis præminenciam, nec adeò talium jurisdictionum in unum etiam Concilium *acephalum* collatarum usus *moralis*, atque adeò quocunque ex tali Concilio promanans judicium prævalere posset Papæ judicio, sed hujus tanquam Superioris sententiæ debet et prorsus subjacere. Quare ex hoc etiam capite Concilij *acephali* super Papæ sententiam præsentium judicium, in vi supereminencis Pontificiæ autoritatis esset nullum & invalidum. Si equidem pro casu præsupposito, Clerus Gallicanus à Summi Pontificis sententiâ provocaret ad Generale completè, ac formaliter Oecumenicum Concilium, tunc equidem Papa, cui est commissâ universalis cura, ex vi sui officij obstringeretur ad procurandum consummatum ex Concilij quâ *formaliter* Oecumenici definitivâ sententiâ causæ ultimæ determinativum judicium, quia tamen hæc consummata & ultimati judicij ratio, secundum Christi præscriptum, non subsisteret, nisi ex Papæ consensu Conciliaris sententiæ autoritativo, ideo in tali casu non esset dicendus fieri recursus ab inferiore iudice ad superiorem, sed à Papa extra Concilium statuente ad eundem Papam, quâ in Concilio Oecumenico vi sui autoritativi consensûs autorizare potentem Conciliare judicium; veluti patet ex *antecedentibus*.

ARGUMENTUM II.

Quo ostenditur ex antiquo Ecclesiæ usu & præxi, non à Papa ad Concilium, sed à Concilio ad Papam fuisse interpositas appellationes.

Author *Regalis Sacerdotij cit. lib. 2. §. 8.* probat, à Concilio Universali ad Papam appellari tum ex *Cap. Ipsi sunt. & Cap. Patet. 9. q. 3. & Gelasij 1. epist. 13.* Nec non Synodi Sardicenis, ejusque Oecumenicæ sub Iulio Pontifice, & Imperatoribus Constante, atque Constantino, anno 346. in causa Athanasij celebratæ *Can. 3. & 4.* aliàs 7. Tum ex Synodi Nicænæ *Can. 18.* sancientis: *Vt omnes Episcopi, qui in quibusdam gravioribus causis criminantur, libere Apostolicam Sedem appellent &c.* Tum ex B. Leonis *epistola 87. ad Episcopos Galliarum*, nec non ejusdem *epistola 23. ad Theodosium Augustum*, ubi hic Pontifex Flavianum Patriarcham Constantinopolitanum à Concilio Ephesino II. Genetali appellentem ad Sedem Apostolicam recipit &c. Tum ex sententijs Patrum ac Summorum Pontificum. S. Antonini *3. par. tit. 22. cap. 6. §. 20.* Sixti Papæ *Canone Si quis. 2. q. 6. Matcelli Papæ relati in Cap. Ad Romanam. 2. q. 6. Zephyrini Papæ Canone Ad Romanam. ibi. 6. Iulij Papæ epist. ad Eleutherium relata Cap. Qui se sit. ibi. & Nicolai Papæ relati in Cap. Arguta. ibidem.* Nec non S. Bernardi *lib. de consid. cap. 2.*

Ex.

Exceptio.

32. **E**Xcipi potest ex parte adversâ. Hunc ad Papam appellandi morem, vel Papæ erga Ecclesias procedendi modum authoritativum, non fuisse semper probatum Antiquitati. Sic enim cum Victor Papa Ecclesias Asiaticas, ob decimam quartam lunam, & non diem Dominicam Paschatis celebrationi destinatam, à Communione excludendas duceret, eidem obstitisse Episcopos Gallicanos: sic Concilium Carthaginense anno 419. cum Romanus Pontifex per suos Legatos prætenderet transmarinas ad Sedem Apostolicam appellationes, producto Sardicensi Canone, Concilij Nicæni nomen præferente, obstitisse hujus prætensionis, rejecto etiam illo, quâ Synodo Nicæne appropriato Canone, atque ad Pontificem in hæc rescriptisse verba: *Itaque ne velitis permittere, ut fumosum mundi fastum (prætendendo appellationis ultimum tribunal) in Christi Ecclesiam inducere videamini.*

Responsio.

33. **D**istinguerè in primis, oportet, circa hoc, quod Pontifex Romanus aliquando redargueretur vel de errore *Facti*, vel de imprudentia ac indiscretionè, & inter istud, quod Antiquitas, attamen Orthodoxa, falsò prætendatur aliquando redarguisse Papam de prætenso jure appellationis ab alijs Ecclesijs, vel etiam Concilij Generalibus, sed quâ *acephalis*, ad suam Apostolicam Sedem interponenda. Constat namque ex Eulebio *cap. 25. & 26.* neque Irenæum, neque alios Episcopos Gallicanos arguisse Victorem de usurpatione jurisdictionis sibi non competentis. Quinimò Irenæus illam Victoris sententiam, ceu indiscretam, & commodis Ecclesiæ minùs convenientem asserendo, præsupponebat in ipso legitimum jurisdictionis authoritatem. Et si verò Pauli Petro in faciem ex aliquo *Facti*, non autem *Juris* errore venialiter culpabili resistens exemplum secuti Episcopi Gallicani, Victorem, quali excommunicationis gladium consilio minùs maturo imprudentius strinxisset, litteris objurgarint, in hoc ipso tamen fuisse deceptos, tempus postea revelavit, quo compertum est, sub illo Paschatis decimâ quintâ lunâ celebrandi ritu latuisse Iudaismum à Bialto latenter introductum, uti patet ex Tertulliano *de præscript. in fine.*

34. Deinde quando Legati Pontificij in Concilio Carthaginensi Canonem Synodi Sardicensis allegabant sub nomine Concilij Nicæni, id optimo jure faciebant. Etenim Sardicenses trecentorum, septuaginta sex ex triginta sex Provincijs universi orbis Christiani congregatorum Episcoporum Concilium, æquè ac Nicænum, fuisse Oecumenicum ac legitimum, constat ex sancto Athanasio *in princ. Apol. 2.* Augustino *Epist. 162.* Sulpitio *lib. 2. sacra hist. Socrate lib. 2. cap. 16. hist. Eccles. ac ex actis, Concilij præsertim in fine:* nec adeò aliquis authoritatis majoris fœcus fieri potuisset, quamli Canon à Sardicensi Concilio

editus sub nomine Nicæni Concilij esset allegatus.

35. Et verò Concilium Sardicense nullibi ponitur separatim à Concilio Nicæno, sed post illud *secundo loco* statim numeratur Constantinopolitanum. Quæ igitur hujus est ratio? nisi quia Sardicensis Synodus cum Nicæna censetur una & eadem, partim quia utriusque interfuerint iidem ferè Patres, nihilque aliud in Sardicensi Concilio constituerint, quàm quòd Nicænam Synodum confirmarint, ejsusque Canones duntaxat explicarint; partim quia Canones utriusque Concilij Sardicensis nimirum ac Nicæni in Romanâ Bibliothecâ, & in quodam exemplari Concilij Nicæni, quod Dionysius ante mille annos è Græco convertit, quodque etiamnum adhuc Atribati in Monasterio Sancti Vedasti extat, ita conjuncti habeantur, quasi unius Concilij Canones essent, *ex tom. 1. Concilior. edit. Colon. pag. 446.*

36. Fallum porrò est, quòd Concilium Carthaginense anno 419. celebratum, appellationes transmarinas ad Sedem Romanam simpliciter improbarit, seu rejecerit. Nam appellationes Episcoporum à Concilio Provinciali ad Sedem Romanam fuisse illo etiam tempore ab Ecclesiâ Africanâ ratas habitas, constat ex sancto Augustino *Epist. 162. & 261.* In quorum priori dicitur, jus fuisse Carthaginensi Episcopo, ad Romanam Ecclesiam, in quâ *semper vigerit Apostolica Cathedra principatus*, provocare, causamque suam ibi dicere. In posteriori autem recensentur aliquot exempla appellationum ab Episcopis Africanis ad Sedem Romanam interpositarum, & ab hac sanctâ Sede judicante, vel judicia primæ instantiæ (uti Augustinus *citatus* loquitur) firmante terminatarum. In quâ porrò epistolâ hic sanctus Ecclesiæ Docteur apertis verbis defert appellationis causâ ad Sedem Romanam interpositâ.

37. Fucus præterea fit, ac si Concilium Carthaginense suas ad Papam litteras ita concludendo: *Itaque ne velitis permittere, ut fumosum mundi fastum in Christi Ecclesiam inducere videamur*, per hoc prætenderit, talem *mundi fumosum fastum* sub ipso ad Sedem Apostolicam appellationis asserto jure contineri. Ex sancti namque Augustini *epistolâ 161.* constat, quòd, ubi Antonius Fussatensis Episcopus ab Episcopis Africanis ad Romanum Pontificem appellasset, causamque suam ibi egisset, rumor sparsus fuerit, de ipso per publicam militaris manûs à Pontifice submittendâ potestatem restituendo. Quam proinde militarem manum ceu fumosum (ut Concilium Carthaginense ad Cælestinum Papam scripsit) sive tanquam violentum (uti Augustinus *citatus* scribebat) inter fratres dominatum deprecabantur Episcopi Africani. At ex hoc ipso clarè constat, jus appellationis ad Romanam Sedem non fuisse vocatum in dubium, sed de executionis modo (quem rumor publicus prædicabat) habitum fuisse recursum ad illius Sedis Pontificem.

38. Verum quidem est, Patres Africanos apud Concilium Carthaginense c. 105. ad Celestinum Papam sic scripsisse: *Presbyterorum quoque & sequentium Clericorum improba refugia (sicut te dignum est) repekat Sanctitas tua, quia & nullâ Patrum definitione hoc derogatum est Africana Ecclesie.* In quibus ad eò verbis videtur alluisse ad Canones 14. Sardicenis, 15. Antiocheni Concilij.

39. In quibus proinde Canonibus non interdicatur appellatio Episcoporum ad Romanam Sedem, sed inferiorum duntaxat Clericorum. At eo ipso, quòd Episcoporum appellatio ad istam Sedem semper obtinuerit, eatenus hinc concluditur Romani Pontificis principatus, ut ipso tamen consentiente, ob incommoda ex quorumvis, etiam inferiorum ad sanctam Sedem recursu in provincijs transmarinis faciliè oritura, fuerit permissum, ut Presbyterorum, ac reliquorum Clericorum causæ, salvo tamen jure Pontificio, ultimè terminarentur a Metropolitanis, vel Synodis Episcoporum.

CONCLUSIO.

40. Non à Papa ad Concilium, sed à Concilio *acephalo* ad Papam appellandi jus, atque ad eò Romani Pontificis supra Synodum *acephalicè* sumptam superioritas ex ipsismet fidei principijs demonstrari potest.

Explicatur & probatur. Sixtus IV. equidem Pij II. constitutioni (de qua *inferius* dicitur) insistens, excommunicationis sententiam protulit in illos, qui a Papa appellarent ad futurum Concilium, sequentibus innixus fundamentis. Tum quòd de minoribus ad majores iudices duntaxat appellare permittat auctoritas, & propterea inhibeat, ab Imperiali, & Prætorio iudicio appellari: tum quòd non homo, sed is solùm, qui solo verbo fecit cælum & terram, apostolicam Sedem, & in ea sedentem præulerit universis etiam Concilijs, quæ ab ea robur accepisse, sanctorum Patrum decreta testantur, & etiam Gelasius Papa contra Acacium Fausto Legato scribens, dicit ait; *Ipsi sunt Canones, qui appellationes totius Ecclesie ad hujus Sedis examen voluerunt deferri, ab ipsa nunquam appellari debere, & ipsam de tota Ecclesia judicare, de ipsius autem iudicio nunquam iudicari senserunt &c.* Unde inferebat idem Pontifex: *Omnes qualitercuque appellantes à Romano Pontifice &c. ad non indictum, nec congregatum Concilium appellare præsumentes, aliud Caput in Ecclesia Dei constituere, ac imaginarium majus, sublimiusq. tribunal confingere contra Apostolum dicentem: Fun damentum aliud nemo potest ponere, præter id, quod Christus instituit, neque sanctæ Sedis primatum negare, Ecclesie unitatem dividere, non unum solum privilegium eidem Ecclesie admittere, sed præcipuam & principalem dictæ Sedis auctoritatem, quam & vox Christi, & Majorum traditio, & Canonum sulcit auctoritas, penitus subvertere &c.*

41. Quæ proinde fundamenta in formam syllogisticam reducendo, hanc conficiunt argumentationem Theologicam. Nempe appel-

latio secundum naturam suam est provocatio à minori ad majorem Judicem. At Sedes Apostolica ex institutione illius, qui solo verbo fecit cælum & terram, habet jus prelationis super universis Concilijs, utpote quæ ab ea robur accipiunt, suosque Canones ad ejusdem Sedis examen deferri voluerunt. Ergo præsumentes appellare à Romano Pontifice ad Concilium non indictum, nec congregatum, constituunt aliud Caput in Ecclesia Dei, majusque ac sublimius fundamentum per Christum posito confingunt tribunal, sicque negant Sedis sanctæ primatum, adeoque dividunt Ecclesie unitatem, penitusque subvertunt principalem Sedis Apostolicæ auctoritatem, quam & vox Christi, & majorum traditio, Canonumque sulcit auctoritas.

In hisce Bullæ Sixtinæ verbis apprimè videtur consideratione dignum, quòd, si appellatio à Romano Pontifice fiat ad non indictum, neque congregatum Concilium, videatur aliud præter Summum Pontificem præsumptuosè in Ecclesia Dei constitui Caput, atque confingi tribunal majus Petri cathedræ, sicque subverti Sedis Apostolicæ principalis auctoritas. Quid ergo specialis energie est in hoc, quòd appellatio hujusmodi interponatur ad non indictum, neque congregatum Concilium? An si hoc fuerit de præfenti coadunatum, fas erit, à Summo Pontifice ad illud appellari? An non, si hoc saltem liceret, sublimius jam Sede Apostolica tribunal prætenderetur?

Verùm si vel indictum, vel aggregatum sit Concilium Oecumenicum, jam intervenit Apostolica auctoritas, seu forma & anima Synodi quæ *formaliter* Oecumenicæ. Quòd si ergo ad Concilium tali modo indictum provocetur à Papa, non jam ab inferiori fit appellatio ad majorem, sed Papæ exposulatur auctoritas, quæ forma Oecumenici Concilij, nec aliud in hoc agitur, nisi, ut quæ Papa auctoritas extra Concilium decrevit, eadem sub altiori Divinitus constituta præminentia, Papæ unà & Concilij consensione autorizativæ annexa, imploretur ad effectum omnimodæ & consummate per Christi promissum infallibilitatis in fidei dogmatibus obtinendum. Num igitur dicere fas erit, quòd solennissima illa singulari annis in Bulla Cœnæ promulgari solita excommunicatio adversus illos, qui à Papa appellant ad futurum Concilium, locum haberet in eo, qui post Papæ super controverso fidei articulo decisionem extra Concilium factam, non alia intentione, ac verborum expressione provocaret ad futurum non *acephalum*, sed autoritate Papæ indicendum ac celebrandum, continuandumque Concilium, quæ plene & *formaliter* Oecumenicum, quam ut per Papæ cum Synodo ejusmodi Generali consensione autorizativam obtineretur ultimata & consummata veritatis circa dogma definitum infallibilitas? In hoc sanè statu, sicuti non interveniret propriè dicta à Papa ad futurum Concilium appellatio, sic difficile foret asserere, talem provocationem subesse prætaxatæ excommunicationis censuræ, dum

Papæ, ad
proferre debet cum
tam consensu infallibilis
se obstat, vel sub
prohibens sanctæ p
cæsum.

PROBAT
In hoc ostenditur, ex
in fundamentis appellatio
Concilium à Pio II. in Bulla
denotatur consensu
re detestabilem

Hic Pontifex Maximus in
Bullâ dicit, spiritus re
ctus, qui à Papa ad futurum Co
ngregatum. Hujus verum dicit
hoc ex hoc, quòd Romano Pon
tifici dicitur sit in periculo
max. &c. Quodamque ligat
ne legem & in alia. Ex
verbo elucet, nihil esse in
in regnum cælum ordin
libit imperium Romanum
vix proinde character Episcop
Corporis & Synodus Ch
nec non uni cum radu
rali in eo characterem
immediatè à Christo, non in
super terram Summi Pon
tificis Morali, immo in
tali, superiorem consensu
liberentem. A function
fessionis conditionem libe
rentis jurisdictionis formalis
extrema à Papa, & nullò
modo sumptæ, & ab un
be Episcopos in unum con
spicua spectato extenuant
quæ nullatenus eici possit
Christo, sed evidentè eum
quocunque super terram in
ordinibus Morali, licet quæ
Romani Pontificis ad ligand
potestas assignata.

Quamvis perit consensu
tis præfentem Concilio
omplend Oecumenico per
immediatè à Christo, nec ad
de Romano Pontifice imp
tamen, quòd ea infallibilis
tate Capiti & Corpori h
es, quæ in Concilio Oe
fessionibus se promissis, et
non inveniunt illam Papæ
Quamvis in Concilio O
Divinitus consensu assignat
vendi potest, tamen Pra
robore, tamen denotat
tali modo promissis, sicut
tempore in Regem cælum
sali: sic habet eum P
superiorem in unum, ut

præsertim feret debitâ cum submissione, vel cum expressione infallibilitatis consummatæ sic obtinendæ, vel sub allegatione publicæ pro Religionis sanctæ pace utilitatis, seu necessitatis.

PROBATIO I.

In hac ostenditur, ex quo sacræ Scripturæ fundamento appellationes à Papa ad futurum Concilium à Pio II. in Bulla *Execrabilis* condemnentur tanquam erroneæ, ac detestabiles.

44. **H**ic Pontifex Maximus in dicta Bulla *Execrabilis* dicit, spiritu rebellionis imbutos esse, qui à Papa ad futurum Concilium appellare præsumunt. Hujus autem dicti sui ratione profertur ex hoc, quod Romano Pontifici Christi Vicario dictum sit in persona B. Petri: *Pasce oves meas, &c. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælis.* Ex quo adeo Christi verbo elucescit, nihil esse super terram morale in regnum cælorum ordinabile, quod non sublit superioritati Romani Pontificis. Quamvis proinde character Episcopalis, unâ cum vi Corporis & Sanguinis Christi consecratoriâ, nec non unâ cum radicali jurisdictione Pastoralis in eo character contentâ, utpotè qui sit immediatè à Christo, non sit de illo quocunque super terram Summi Pontificis superioritati subiecto *Morali*, attamen ejusdem usus, quâ *moralis*, superinduit conditionem superioritati illi subjacentem. A fortiori autem talis subjectionis conditionem subit omnimoda Episcopalis jurisdictionis *formalis* & *actualis*, utpotè derivata à Papa, & multo magis ejus etiam collectim sumptæ, & ab universi Christiani orbis Episcopis in unum collectæ in Concilio *æcephalicè* spectato exercitium *morale*, utpotè quod nullatenus dici potest esse immediatè à Christo, sed evidenter continetur sub illo quocunque super terram in Regnum cælorum ordinabili *Morali*, supra quod protenditur illa Romani Pontificis ad ligandum & solvendum potestas *indefinita*.

45. Quamvis porro consummatæ infallibilitatis præminencia Concilio *formaliter* atque *completè* Oecumenico per Christum asserta, sit immediatè à Christo, nec adeo possit ut sic subesse Romani Pontificis superioritati, eo ipso tamen, quod ea infallibilitas non nisi Duobus, nempe Capiti & Corpori Ecclesiæ hierarchico, quâ intrâ Concilium Oecumenicum consentientibus sit promissa, ex parte sui substrati jam involvit illam Papæ superioritatem. Quamvis insuper Concilio Oecumenico etiam Divinitus competat *indefinita* ligandi, & solvendi potestas, comparatæ Papæ Oecumenicæ authoritati, attamen decreta Conciliaria *moralia* inde promanantia, sicuti sunt de illo quocunque in Regnum cælorum ordinabili *Morali*: sic subjacent etiam Pontificis Maximi superioritati in tantum, ut ejusmodi morum

decreta solusetiam Pontifex *secundum* rerum exigentiam mutare, dispensare, vel etiam abolere valeat: sicuti etiam Pontificæ leges *morales* ex vi illius universalis Concilio, quâ Oecumenicè per Christum collatæ authoritatis possunt quidem immutari, eo ipso tamen, quod hæc etiam Concilij Oecumenici, non nisi ex Capite & hierarchico Ecclesiæ Corpore subsistentis authoritas, ex parte sui substantialis substrati involvat Papæ super omne in terris *Morale* superioritatem, illi Concilij quâ Oecumenicè potestati *indefinitè* comparem, nequit jam Concilio, quâ *completè* etiam ac *formaliter* Oecumenico attribui *strictè* sumpta erga Papam superioritas. Quare ejusmodi quoad superioritatis præminenciam inter Papam & Concilium comparatio, nequit habere locum respectu Concilij *completè* Oecumenici, sed quâ *abstractivè* saltem *æcephalicè*. Ut sic autem nihil est assignabile in Concilio ejusmodi, quod immediatè sit à Christo, præter characteres Episcopales cum vi eisdem congenitâ, sed quæcumque *actualis* jurisdictionis, & à fortiori quodcumque Synodale decretum, sunt de illo quocunque *Morali*, super quo protenditur Papæ superioritas, clarè ac liquidè asserta Christi verbis per Pium II. pro suæ constitutionis fundamento positis. Adversus hæc igitur Christi verba, & hæc assertam Papæ superioritatem meritò dixit Pius exeri spiritum rebellionis ab illo, qui à Pontifice Romano appellat ad futurum Concilium.

PROBATIO II.

Dèsumpta ex hoc, quod Papa sit *immediatus* & *proximus* Christi Vicarius.

46. **I**n ipso namque Concilio Constantiensi *Sess. 46. art. 37.* inter alios Wiclefianos damnatur iste quoque articulus: *Papa non est immediatus Vicarius Christi.* In quo Synodus ista consonat cum Nicæni Concilij *Canone 29.* inter octoginta Arabicos relato *to. 1. Concilior. post A. 2. Nicæna Synodi.* ubi excommunicationis censurâ notatur, qui negaverit, *Romanum Pontificem esse Vicarium Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam.* Ex quo proinde fidei principio ita licet argumentari. Quod potestas Ecclesiastica est propinquior Christo, eò noscitur esse superior. At eo ipso, quod Romanus Pontifex sit *immediatus* & *proximus* Christi Vicarius, nequit ulla dari in terris authoritas Ecclesiastica, quæ sit Christo propinquior, neque adeo ulla in terris potestas potest esse superior Apostolicâ Papæ authoritate, sed fateri, oportet, eam, sicuti est *immediatè* à Christo, atque hujus Vicaria, sic esse supremam. Atqui appellationis natura est, esse provocationem ab inferiori Judice ad superiorem. Quia igitur Christi Vicaria in Papa potestas est *immediata* & *proxima* Christo, sic ab ea non datur ulla appellatio *strictè* & *proprie* sumpta, ad ipsam verò à quocunque in terris constituto Judice Ecclesiastico appellationem admittere, oportet.

M m 3

Co.

Corollarium.

47. **E**X dictis inferitur 1. Concilium Constantiense principio per semetipsum sancito de Vicaria Christi erga hunc proximam & immediatam Papam assertam auctoritate, haud conformiter acturum fuisse, si, quam Concilij, praesertim acephali, prout se habebat in eo statu, super Papa superioritatem adstruere videbatur, intelligendam voluisset non de dubio dantaxat, sed etiam certo ac indubitato Papa, utpote de quo, juxta fidei articulum ab eadem Constantiensi Synodo sancitum, oporteret credere, esse Christi Vicarium immediatum, nullique adeo, qui Christo posset propinquior esse, superiori subordinatum. Ne proinde Constantiense Concilium sibi met contrariari videatur, accuratius expendenda sunt ejusdem decreta, quibus Concilij super Papam superioritas adstruitur; prout sequentibus disquisitionibus entemur hoc punctum enodare.
48. Interea pro secundo visum est operæpretium, hinc præmittere, quæ Author tract. de libertat. Ecclesie Gallicane lib. 5. cap. 15. ad præsentis operis nostri institutum solidè exposuit. Duplici, inquit, præcipue ratione impugnabat Eugenius IV. hujus Synodi de Conciliorum generalium auctoritate Decreta. Primam, quod dubia esset eorum auctoritas. Secundam, quod ad tempus schismatis restringenda essent. Utramque improbant Illustrissimi Præfules Comitiorum Parisiensium his verbis; Nec probari à Gallicana Ecclesia, qui eorum Decretorum quasi dubia sint auctoritatis, ac minus approbata, robur infringant, aut ad solum schismatis tempus Concilij dicta detorqueant. Sed nunquid etiam Comitij Cleri Gallicani inferior est auctoritas Papæ, ac illorum potius, quam Summi Pontificis sequenda sententia?
49. Eugenius igitur Decreta, de quibus est quaestio, hæc in primis ratione non valere, contendebat, quod ab una tantum obedientia fuissent facta, id est, à Prælati Joanni XXIII. obedientibus, quod affirmat etiam Cardinalis à Turrecemata, de rei veritate optime instructus, ac gestorum ex parte oculatus testis, & pro suo merito fide dignus. Rem narrat his verbis, Summâ de Eccle. lib. 2. cap. 99. Notandum, quod Congregatio illa Constantiæ celebrata tria tempora habuit. Primum fuit, in quo sola obedientia præfati Joannis Balthasar Constantiæ convenerat. Secundum tempus fuit; in quo Angelus Cortarius vocatus, in obedientia sua Gregorius XI. juri suo cedens, præfata Congregationi se sub certis modo, & formis conjunxit. Tertium tempus est, in quo Reges, & Principes, & Prælati obedienter Petro de Luna, Benedicto XII. vocato, in obedientia sua per suos Oratores, nova convocazione Concilij, se unierunt præfata Congregationi ad pacem dandam universali Ecclesie. Et sumus nos tunc presentes in Minoribus constituti, pro quo solo tempore convenientibus omnibus simul tribus obedientibus, fuit certum dicere, quod universalis Ecclesia representativè congregata esset Constantiæ. Nullus autem dubitat, quin asserere, quod sola obedientia Joannis faceret Concilium universale, universalem

Ecclesiam representans, esset temerarium, & scandalosum alijs duabus obedientibus. Tertiò ea, qua inducuntur de Decretis Concilij Constantiensis, non militant: quoniam auctoritati illius alicuius obedientie, scilicet Gregorij, & Benedicti apertissimè contradictione in plena Congregatione se opposuerunt, & eorum contradictio fuit accepta. Subjungit infra idem Cardinalis; In illorum determinatione non modò non intervenit universalis Ecclesia, sed obedientia una tantum, scilicet Joannis XXIII. ut dictum est, sed etiam non integrè tota illa obedientia; quoniam plures Patres doctissimi illius obedientie, illis non præstiterunt consensum, aut assensum suum. Item nec ipsa in sua obedientia vocatus Joannes XXIII. quoniam cum post recessum suum à Constantia, Scaphusa constitutus, audiret præfata declarationem conclusam, Dominis Oratoribus Christianissimi Regis Francie visitantibus eum, videlicet Domino Duce Bavarie, Domino Nicolao de Colavilla, aliisque eorum collegis, amaro animo conquestus est. falsa quædam, & erronea adversus auctoritatem Summi Pontificis Romani decreta per amulos suos post recessum ejus esse conclusa, &c. Quæ omnia confirmantur ab alijs Scriptoribus, & ab actis ipsius Concilij Constantiensis, in Bibliotheca Vaticana extantibus, quorum summam in lucem nuper emisit doctissimus vir Emanuel Schellstrate.

Cæterum quoniam Illustrissimi Antistites Parisienses hæc decreta à Sede Apostolica comprobata dicunt, quod præcipue de Martino V. intelligendum videtur, qui depositus à Concilio Constantiensi tribus Pontificibus, inter se de Pontificatu contendentibus, Pontifex creatus est, & ab omni Ecclesia pro vero, & legitimo acceptus; videndum est, quæ fuerit ejus de his decretis mens. Sed prius observandum est, etiam Concilium Constantiense legitimum non foret, Martinum nihilominus legitimum fore Pontificem, quippe cum Joannes, & Gregorius Papatui renunciarent, ut patet ex Actis Concilij Constantiensis Sess. 12. & 14. & Gregorius ante decesserit, quam Martinus V. deligeretur, ac deinde Clemens VIII. Benedicti Successor eidem Martino cesserit. Præterquam quod ex auctoritate Concilij ad tollendum schisma, non ritè, cum sit exceptio regulæ generalis, inferitur auctoritas indefinita supra Papam in omnibus casibus.

Ut autem ad Martinum V. redeamus, prohibuit ille appellationes ab Apostolica Sede, seu Romano Pontifice, ut testatur Joannes Gersonius tractatu, Quando, & an liceat à Summo Pontifice in causis fidei appellare, seu ejus judicium declinare. Quæ sanè prohibitio absona fuisset, si Concilij judicium Concilio Papæ superius existimasset. Quis enim judicem non derideat, à sua sententia ad judicem superiorem appellari vetantem in ijs causis, in quibus alius est re vera iudex superior. Fuit autem promulgata illa Martini V. Constitutio in Consistorio generali celebrato Constantiæ sexto Idus Martij, anno primo, id est, ante finem Concilij, quod terminatum est 10. Kalendas Maij anno 1418. etiam Pontificatus primo, & à Pontifice approbatum: quæ confirmatio

in actis refertur his verbis; Sanctissimus Dominus noster Papa dixit, respondendo ad prædicta (scilicet de condemnatione libelli Joannis Falkenberg) quod omnia, & singula determinata, conclusa, & decreta in materijs fidei per præfens Concilium, conciliariter tenere, & observare inviolabiliter volebat, & nunquam contraire quoquo modo. Ipsaque sic conciliariter facta approbat, & ratificat, & non aliter, nec alio modo, & illud idem iteratò fecit dici per organum Domini Augustini de Pisis Fiscalis, & sacri Consistorij Advocati prædicti, qui nomine Papæ à Prothonotarijs, & Notarijs ad scribendum Acta Concilij ordinatis, & deputatis petijt instrumenta publica fieri. Quorum autem verba illa, & non aliter, nec alio modo, nisi ut supra vidimus, à solis Prælati obedientiæ Joannis XXIII. nec etiam ab illis omnibus, edita fuerant, probare non videretur?

Verùm licet illa Concilio generali adscriberentur, & quæ à Martino V. aut Eugenio IV. in genere dicta sunt, ad hæc, de quibus specialiter, imò specialissima facienda fuisset mentio, referri possent; non tamen extra casum schismatis, de quo tunc erat quæstio, aut hæresum, de quibus accusabantur Pontifices contententes, ad alios calus essent detorquenda; quæ altera erat Eugenij ratio. Nec enim ibi generaliter statuitur, omne Concilium generale in omni casu supra Pontificem auctoritatem habere, sed tantum Concilium Constantiense, & alia generalia, quæ ob eandem causam congregari opus esset. Hæc enim sunt verba Concilij Constantiensis. Sess. 5. In nomine sanctæ, & individua Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen. Hæc sancta Synodus Constantiensis generale Concilium faciens, pro extirpatione ipsius schismatis, & unione, & reformatione Ecclesie Dei in capite, & membris, ad laudem Omnipotentis Dei, & in Spiritu sancto legitime congregata, ad consequendum facilitus, securius, liberius unionem, & reformationem Ecclesie, ordinat, diffinit, decernit, & declarat, ut sequitur. Et primò declarat, quod Ipsa in Spiritu sancto legitime congregata, Concilium generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans, potestatem à Christo immedie habet, cuiuslibet, cuiuscumque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesie in capite & in membris.

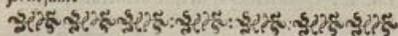
Item declarat, quod quicumque conditionis, status, dignitatis, etiam si Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacre Synodi, & cuiuscumque alterius Concilij generalis legitime congregati super præmissis, live ad ea pertinentibus, factis, vel faciendis, obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condigne poenitentia subiciatur, & debite puniatur, etiam ad alia juris subsidia (si opus fuerit) recurrendo. Idem ipsdem ferè verbis statuitur Sess. 4. Notanda sunt illa verba ipsa (scilicet Synodus Constantiensis) in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis: Præceptis hujus sacre Synodi: super præmissis, sive ad ea pertinentibus, quæ Decreta illa circumscribunt, ac sine limitatione intelligere vacant.

Testis est ipsemet Joannes Gersonius, tantum ad Conciliorum generalium auctoritatem constituendam fervens, sententiam de superioritate Papæ ad Concilium, non solum ante, sed etiam post Decreta Concilij Constantiensis à multis fuisse propugnata, quod evidens signum est, decreta illa, vel non esse Concilij verè generalis (alioquin enim à nemine Catholico revocarentur in dubium) vel in certo duntaxat casu locum habere. Si enim generalia essent, quis superesset disputandi locus apud eos, qui à Concilio verè generali statuta crederent? Fallor, inquit Gersonius de potest. Eccles. considerat. 12. si non ante celebrationem sacrosanctæ hujus Constantiensis Synodis occupaverat mentes plurimorum litterarum magis, quam litterarum ista traditio, ut oppositorum dogmatizator, fuisset de heretica pravitate vel notatus, vel damnatus. Hujus rei signum accipe, quia post declarationem, & quod urgentius est, post determinationem, & prædicationem ejusdem sanctæ Synodi invenuntur, qui talia passim asserere non paveant. Rationem autem, cur huic sententiæ tantum esset inferendus; hanc insinuat considerat. 10. Quia scilicet, ut ipse arbitrabatur, eam semper manente, perseverasset semper schisma ab ea nutritum.

Ex quo conijcitur, de hoc tollendo malo cogitasse, quotquot rectè intentione Concilium Papæ anteferebat studuerint. Cæterum enim non solum ante Concilium Constantiense, sed etiam postea extiterunt magni nominis Authores, qui sententiam illam, Summum Pontificem Concilio subijcientem erroneam judicaverunt. Non solus Cardinalis Bellarminus, qui de Concilij lib. 2. cap. 11. hæc habet; Concilium Basileense cum Legato Pontificis communi consensu statuit, Concilium esse supra Papam; quod certè nunc judicatur erroneum; sed & alij quam plures; ex quibus Franciscus de Sylvestris, vulgò Ferrariensis, à patria nuncupatus, Ordinis Prædicatorum Generalis, super S. Thomam lib. 4. contra Gentes cap. 76. in fine sic scribit; Ex prædictis constat, vanam esse, & à fide Christianâ alienam opinionem dicentium, Concilium, & Ecclesiam esse supra Papam, & ipsam Papam ab Ecclesia auctoritatem habere tanquam ab ipsa institutum; quæ censura non solam ultimam propositionem afficit, ut patet ex probationibus; sequitur enim; Nam manifestum est ex prædictis, quod Christus ipse regimen Ecclesie instituit, non autem ipsa Ecclesia, aut populus Christianus, & quod in Ecclesia Petrum, suum Vicarium, & Successores ejus instituit, sicut & ad Sacramenta dispensanda instituit Ministros. Vnde cum dixit Petro; Pisce oves meas; præmissi interrogationem: Simon Joannis diligis me plus his? Ut ostenderet, se auctoritatem Petro dare, ut distinguo ab alijs discipulis præsentibus. Propter quod exponens Chrysostomus prædicta verba, ait; præteriens alios, Petro loquitur, &c.

Doctrinâ, pietate, ac miraculis clarissimus S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus eandem doctrinam validè defendit part. 3. Summa tit. 23. de appellatione Papæ cap. 3. §. 3. fin. Sed nec ad Concilium generale à Papa appellari potest; quia Papa omni Concilio superior est: nec va-

bur habet, quidquid agitur, nisi auctoritate Romani Pontificis roboretur, & confirmetur. Sente ergo, quod ad Concilium à Papa appellari possit, est hæreticum, & contra illum articulum, Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sic autem superius argumentatur; Quicumque privilegium Romana Ecclesie à Christo traditum auferre conatur, est hæreticus: Sed dicens, & tenens, quod licet appellare à Romano Pontifice ad Successorem ejus, auferit privilegium Romana Ecclesie à Christo traditum; ergo talis manifestè est hæreticus. Et sic probat Minorem; Quicumque sentit, Romanum Pontificem non esse summum, supremum, & unicum Caput totius Ecclesie, auferre conatur privilegium Romana Ecclesie à Christo traditum: sed quicumque à Papa appellandum sentit, sentit, Papam non esse summum, & unicum Caput Ecclesie, ergo, &c. Unde sequitur quod, quicumque hoc sentit: sentit contra articulum Nicæna Synodi, ubi dicitur unam sanctam Ecclesiam, quia Ecclesia habet unitatem ex unitate capitis. Unde & Joan. 10. dicit Christus. Fiet unum ovile, & unus Pastor. Si licitum esset appellare à Papa, & ille, ad quem appellatur, esset Caput. Sic Papa non esset Caput, vel essent duo Capita, quod esset monstruosum.

DISQUISITIO VI.

An Concilij super Papam superioritas evincat posse ex Concilij Constantiensis decreto Sessione quarta edito?

S. I.

1. **A**uthor Regalis Sacerdotij cit. lib. 2. §. 16. n. 1. sequentia ad præsens institutum, consideratu digna ex Concilio Constantiensi profert decreta. Primum est ex Sessione 4. & 5. ubi definitum extat, Concilium Universe sale potestatem immediatam à Christo habere, cui quilibet, cujuscunque dignitatis, & conditionis sit, etiam si Papalis, obedire teneatur. Secundum est ex Sessione 15. ubi Concilium varijs honoribus afficit Gregorium XIII. eo quod spontè renuntiasset Papatui, declaratque, eum gratijs & privilegijs à Concilio acceptis, nec à futuro Papa, nec à Concilio privari posse. Tertium est ex Sessione 39. ubi Synodus præcipit futuris Summis Pontificibus, ut singulis decennijs Concilium generale cogant: & si contingat, duos insignia Pontificalia induere, jubet sub interminatione Divinæ maledictionis, ut continuo renuntient, & nisi faciant, eos privat omni jure, quod ad Papatum haberent, inhabilesque reddit ad omnes in futurum dignitates. Quartum denique est ex Sessione 45. sub initium. ubi Oratores Regis Poloniae, & magni Ducis Lithuaniae Martino V. Pontifici suppliciant, velit libellum quendam & opinioniones Joannis de Falchenberg hæreticas, & in Concilio publicè damnatas declarare, nisi faciat, suorum Principum nomine se ad futurum Concilium appellaturos.
2. Hisce opponit præcitatus Author plura ex Concilio Constantiensi argumenta, ex quibus ostendi valeat, Synodum istam stitisse pro superioritate Papæ certi ac indubitati. Tum quod Concilium istud, electo Martino V. ni-

hil ampliùs, uti ante electionem, statuerit, definitur, seu prohibuerit, sed omnia nomine electi Pontificis, ab eoque deinceps, sacro approbante Concilio, sint constituta, certo sanè argumento, Concilij potestatem, electo jam Pontifice, cessasse, & consequenter Concilium non esse supra Papam; cum potestas superior, præsentè minori, non cesset, sed hæc potius illi cedat. Tum quia Sess. 15. & 17. Pontifici futuro & indubitato reservatur potestas dispensandi in ijs, quæ à Concilio statuta sunt, relaxandique censuras ab eodem fulminatas. Et Sess. ult. expressè definitur, supremam in Ecclesia potestatem non esse penes Concilium, sed Papam, quod omnino foret falsum, si Papæ præferretur Concilium.

Exinde idem Author validè confutat, quæ in contrarium adducebantur, argumenta, ostendens allata ex Sess. 4. & 5. ac 15. non aliter accipienda esse, nisi de casu schismatis, & Pontificis dubij, quippe cum Synodus, quoties de potestate Concilij supra Papam loquitur, semper restringat ad præsens Concilium quæ processurum ad schisma tunc grassantis extirpationem. Sic enim habetur in Sess. 4. Hæc sancta Synodus Constantiensis, & Generale Concilium faciens, pro extirpatione præsentis schismatis, & unionis, ac reformatione Ecclesie Dei in Capite, & in membris, fiat. Et paulò post. Et primo, quod ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire teneatur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, reformationem generalem Ecclesie Dei in Capite, & in membris. Et in Sessione 5. ita habetur: Declarat Synodus, quod ipsa in Spiritu sancto legitime congregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet cujuscunque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire teneatur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesie in Capite & in membris.

Item declarat, quod quicumque, cujuscunque conditionis, status, dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacrae Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij generalis legitime congregati, super præmissis, seu ad ea pertinentibus factis, vel faciendis obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condignæ poenitentia subijciatur, & debite puniatur, etiam ad alia juris remedia, si opus fuerit, recurrendo. Vult ergo Concilium apertè innuere, se in casu tantùm schismatis, & Papæ incerti potestatem habere, cur enim aliàs toties, & tam constanter adiecit illam restrictionem: In his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, si extra casum schismatis, dubijque Pontificis, eam potestatem sibi vendicabat? Nec enim ignorabant Patres, inclusionem unius exclusionem esse alterius ex vulgarissimâ Juris regulâ. Videtur planè laborasse Concilium, ut sæpius repetitâ eadem restrictione, intel-